

Erhvervsstyrelsen
Erhvervsvilkår & regulering
Att. Camilla Ackey Wolf

Sendt pr. mail til: camwol@erst.dk

Hellerup, den 29. april 2013

Evaluering af Lov om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder mv.

De Samvirkende Købmænd takker indledningsvist for invitationen til evalueringen af næringsloven - herunder det påbegyndte notat - og for referatet af 12. april.

DSK er yderst tilfreds med, at der nu sker en evaluering af loven. På den ene side har DSK fra før lovens tilblivelse efterspurgt og arbejdet for øget kontrolindsats, øget håndhævelse og et effektivt præventivt værktøj på tværs af kontrolmyndighederne. På den anden side må DSK desværre konstatere, at der ikke tilnærmelsesvist er kommet den forventede effekt ud af næringsbrevsordningen. Også derfor er evalueringen yderst velkommen.

Hvis Næringsbasen ikke allerede var en kendsgerning, ville såvel et bredt politisk flertal som en meget bred kreds af erhvervsorganisationer formentlig efterlyse et værktøj a la Næringsbasen, der på tværs af myndighedernes ressortområder kunne bruges i indsatsen imod virksomheder, der hverken "kan eller vil".

Da man ikke kan opfinde noget, der allerede er en opfundet, kommer evalueringen hurtigt til at dreje sig om, hvorvidt den har været en succes siden 2005, og ikke om hvorvidt den substantielt er en god idé eller ej. Det fremgik da også af bemærkningerne på mødet den 12. april, at hovedparten af organisationerne har oplevelsen af, "at der ikke sker noget." Efter DSK's opfattelse bør det derfor indgå i vurderingen, hvorvidt de involverede myndigheder har ageret efter lovens hensigt.

Det er DSK's indtryk, at Skat aktivt har benyttet Næringsbasens overtrædelsesregister, ligesom det er meget positivt – og efter lovens bogstav - at Skat både efterprøver, om virksomhederne er registreret i Næringsbasen, og om der er foretaget registreringer i overtrædelsesregisteret, forud for kontrolaktioner.

Til gengæld er det overraskende at måtte konstatere at fødevaremyndighederne ikke lever op til lovens krav. Det fremgår direkte af § 6a i lov om næringsbrev til visse fø-

de samvirkende købmænd

devarevirksomheder, at de myndigheder, der administrerer den relevante lovgivning, skal påse, at virksomheden har næringsbrev, når de foretager kontrol af den enkelte virksomhed. Hvis fødevaremyndighederne gennem årene havde levet op til dette krav, forekommer det ganske uforståeligt, at Fødevarestyrelsen på sin hjemmeside har offentliggjort følgende tekst: "Der har i 2012 været øget fokus på Næringsbasen og ikke mindst det tilknyttede tværoffentlige overtrædelsesregister. Fødevarestyrelsen vil bl.a. på den baggrund gennemføre en kontrolkampagne, der på en systematisk måde skal kontrollere, om Fødevarevirksomheder omfattet af Næringsbasen også er optaget heri". At gennemføre denne kontrol burde have været en integreret del af Fødevarestyrelsens arbejde siden lovændringen i 2009, og vi stiller os derfor uforstående over for, at Fødevarestyrelsen gør dette til en del af en særskilt kontrolkampagne.

Det er ligeledes overraskende, at fødevaremyndighederne, som det fremgår på side 15 i det foreløbige notat, kun har indberettet 3.816 overtrædelser i perioden 1/7-2005 til 9/4-2013. Ved et opslag på Fødevarestyrelsens hjemmeside fremgår det, at der i årene 2008 til 2012 (begge incl.) har været uddelt 7.016 sure smileys. Når en virksomhed modtager en sur smiley, er udgangspunktet, at virksomheden også modtager en bøde. Vi er fuldt ud bekendt med, at det kun er bøder over henholdsvis 3.000 kr. og 5.000 kr., der skal indberettes til Næringsbasens overtrædelsesregister. Men det er tankevækkende, at der efter det oplyste kun er indberettet knap 4.000 overtrædelser i hele ordningens "levetid" i de forløbne knap 8 år, når styrelsen selv oplyser, at der indenfor blot de seneste 5 år har uddelt mere end 7.000 sure smileys.

Endelig forekommer det bemærkelsesværdigt, at Skat, der har indrapporteret i alt 1.470 overtrædelser til Næringsbasens overtrædelsesregister, har været ressortmyndighed for i alt 19 frakendelser, mens Fødevarestyrelsen, der har indrapporteret i alt 3.816 overtrædelser til Næringsbasens overtrædelsesregister, alene har været ressortmyndighed for 1 registreret frakendelse.

DSK skal på denne baggrund anmode om, at evalueringen forholder sig til, hvorvidt de involverede myndigheder i de forgange år har levet op til de krav, der fremgår af loven. Erhvervsstyrelsen bedes overveje, hvorvidt en sådan vurdering kan indgå i evalueringen.

Mulige ændringer af loven:

Hvis evalueringen måtte vise, at de involverede kontrolmyndigheder ikke kan eller vil efterleve lov om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder mere substantielt end i dag, vil det være DSK's opfattelse, at loven bør ophæves, og virksomhederne bør spare såvel det administrative arbejde som den økonomiske omkostning. Inden en sådan beslutning eventuelt måtte blive truffet, vil det dog også være af afgørende betydning, at det i givet fald sikres på anden vis, at især Skat og fødevaremyndigheder-

ne sikres det samme, tværgående overblik på anden vis, da Skat i alle tilfælde anser Næringsbasen for et værdifuldt værktøj i kampen mod bekæmpelse af sort økonomi.

Hvis de involverede myndigheder derimod "ser lyset" og aktivt vil arbejde for opfyldelse af lovens bogstav, er det DSK's opfattelse, at loven skal have endnu en chance. I så fald vil DSK foreslå, at Erhvervs- og Vækstministeren giver Folketinget en årlig skriftlig redegørelse, hvor de væsentlige oplysninger i redegørelsen kan være en opdateret statistikdel som i det foreløbige notats sidste afsnit.

DSK skal ikke udelukke, at udvidelsen fra 2006-2007 med engrosvirksomheder og transportvirksomheder kan "rulles tilbage", så de mange fødevarerproducenter, grossister og vognmænd mv. kan blive fritaget. Baggrunden for, at disse erhverv blev omfattet af ordningen, var jo, at den daværende regering i samarbejde med Dansk Folkeparti indgik et fødevarerforlig, der bl.a. indeholdt en plan for "nul-tolerance", hvor man bl.a. ønskede skrappe sanktioner over for også engros-handlende, hvis de gentagne gange brød fødevarerlovens regler.

Da der i andre henseender efterfølgende igen er blevet lempet på visse af de sanktioner, der blev indført på daværende tidspunkt, kan det som nævnt overvejes, om der også på næringsbrevsområdet skal ske lempelser for disse virksomheder. Men det vil også her være væsentligt, hvorvidt Skat i så fald ville mangle værdifulde oplysninger til planlægning af deres kontrolaktioner, da en ikke uvæsentlig del af indsatsen i dag ligger hos "bagmændene" og ikke kun i detailledet.

I tilfælde af at loven foreslås ophævet, er det DSK's opfattelse, at der bør tages konkrete initiativer for at sikre kontrolmyndighedernes samarbejde på tværs af de forskellige ressortområder. Skat har formentlig gode erfaringer med at efterprøve, om der er foretaget registreringer i overtrædelsesregistret inden kontrolaktioner. Det er særdeles vigtigt, at der fortsat kan udføres en risikobaseret kontrol, hvor indsatsen målrettes efter, hvorvidt den pågældende virksomhed er medspiller eller modspiller. Hvis man – bevidst eller ubevidst – har begået gentagne fejl på et område, ja så er der en vis sandsynlighed for, at andre kontrolmyndigheder kan have gavn af den samme viden.

Herudover bør det sikres, at de relevante ressortmyndigheder alle har hjemler i den relevante lovgivning, der muliggør frakendelse af retten til at udøve den aktuelle virksomhed.

DSK har for nærværende intet konkret forslag til, hvordan et effektivt samarbejde - i tilfælde af lovens eventuelle ophævelse - kan fungere på tværs af kontrolmyndighederne, da det er DSK's første prioritet at sikre Næringsbasens succes.

Ligeledes i tilfælde af lovens ophævelse vil DSK foreslå forhøjede bøder for overtrædelse af punktafgiftslovene og pantbekendtgørelsen. De såkaldte "cola-bøder" starter i dag ved kr. 5.000,- pr. overtrædelse, og dette beløb bør hæves, hvis der ikke længere findes en næringsbrevs-ordning, hvor den erhvervsdrivende har noget at miste ved gentagne overtrædelser.

DSK deltager meget gerne aktivt i det videre arbejde med evalueringen, og vi ser frem til de kommende møder med branchens parter og den næste version af evalueringsnotatet.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør